

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/202/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1416202866
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Bolebruch
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1416202866.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Bolebrucha a sudcov Mgr. Patricie Skotnickej a JUDr. Alexandry Hanusovej v spore žalobcu: V. U., Q. X/a, F., proti žalovanému: Doml. R. Ž., K.: XX XXX XXX, Q. X/a, F., zastúpenému E. V. N., L..C..I., K.: XXX XXX XX, M. XX/B, F., o zaplatenie 487,20 eura s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 24.04.2019, č.k. 9C/71/2016-93, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovanému priznáva proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobou zo dňa 22.12.2014 sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 487,20 eura spolu so špecifikovanými úrokmi z omeškania titulom náhrady škody. Dôvodil, že žalovaný mu z dôvodu výpovede zmluvy o poskytovaní sociálnej služby č. 72/2010 zo dňa 16.06.2010 (ďalej len „zmluva“) prestal po 24.09.2013 poskytovať kontrahované obslužné činnosti, z dôvodu ktorého bol nútený v žalovanom období od 25.09.2013 do 25.10.2014 obstarávať obslužné činnosti, zahrnuté v platbe za ubytovanie, sám. Išlo pritom o náklady na pranie, žehlenie bielizne a šatstva, ktoré si zabezpečoval v komerčnej čistiarni a dosiahli sumu 57,59 eura za mesiac.

3. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie a ustálil, že žalovaný ako poskytovateľ sociálnej služby uzavrel dňa 16.06.2010 so žalobcom ako jej prijímateľom zmluvu podľa § 35 a § 74 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách (ďalej len „zákon č. 448/2008 Z.z.“) a § 51 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), ktorej predmetom bolo poskytovanie sociálnej služby prijímateľovi v zariadení pre seniorov, v H. R. Ž., na Q. X/a U. F., konkrétne v ubytovacom priestore č. XX, nachádzajúceho sa na X. T. T. F. - Č. F., pričom išlo o pobytovú celoročnú sociálnu službu poskytovanú počnúc od 16.06.2010 na dobu neurčitú. Zmluva bola menená dodatkami, naposledy dodatkom č. 8 zo dňa 01.08.2013, v spojení s prílohou k tomuto dodatku. Žalovaný písomnou výpoveďou zo dňa 22.08.2013 vypovedal zmluvu v 30 - dňovej výpovednej lehote z dôvodu, že žalobca hrubo porušil povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, najmä hrubo porušil dobré mravy, ktoré následne narušili občianske spoluzitie. Žalobca sa mal takého konania dopustiť podľa úradného záznamu z riešenia krízovej situácie dňa 15.08.2013. Súčasťou výpovede bolo i požiadavka na žalobcu, aby po uplynutí výpovednej lehoty opustil a vyprataval ubytovacie priestory, ktorej požiadavky sa žalovaný následne, v procesnom postavení žalobcu, domáhal v konaní na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 11C/354/2013. Okresný súd Bratislava IV však jeho žalobu rozsudkom zo dňa 13.09.2017, č.k. 11C/354/2013-339, zamietol

dospejúc k záveru, že žalobca (v procesnom postavení žalovaného) sa nedopustil takého konania, hrubo porušujúceho dobré mravy, ktoré by zakladalo nárok na uplatnenie práva vypovedať zmluvu, naviac, v situácii, keď existovali závažné pochybnosti o jeho príčetnosti. I keď medzi žalobcom a ostatnými klientmi dochádzalo k opakovaným nezhodám a tieto boli na žiadosť iných klientov aj riešené, tieto skutočnosti neboli dôvodom výpovede zmluvy, keďže jej skutočným dôvodom bolo správanie žalobcu opísané v úradnom zázname zo dňa 15.08.2013, a preto sa nimi konajúci súd nemohol zaoberať. Vzhľadom na to, že Okresný súd Bratislava IV dospel k záveru o neplatnosti výpovede zmluvy, nemohlo dôjsť k platnému ukončeniu zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným a žalobca (v procesnom postavení žalovaného) neužíval ubytovací priestor neoprávnene, a preto nebol daný dôvod na jeho vypratanie. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 29.05.2018, č.k. 5Co/49/2018-377, rozsudok Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 13.09.2017, č.k. 11C/354/2013-339, ako vecne správny potvrdil.

4. Súd prvej inštancie ďalej zistil, že na základe rozhodnutia mestskej časti Bratislava - Petržalka zo dňa 22.03.2010, č. 03636/11/2010, bol žalobca zaradený do II. stupňa odkázanosti a považoval sa za fyzickú osobu odkázanú na sociálnu službu v zariadení pre seniorov. Pokiaľ išlo o rozsah tejto odkázanosti, podľa posudku miestneho úradu mestskej časti F. - T., oddelenia sociálnych vecí zo dňa 22.03.2010, č. 03636/11/2010/Kč, mal žalobca ako osoba s nepriaznivým zdravotným stavom znevýhodnenie v oblasti sebaobslužných úkonov, starostlivosti o svoju domácnosť, v oblasti základných sociálnych aktivít, pričom konkrétne bol odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 k citovanému zákonu o sociálnych službách.

5. Konajúci súd po vykonanom dokazovaní ustálil, že žalobca si v konaní uplatňoval nárok na náhradu škody, ktorá mu mala vzniknúť tým, že mu žalovaný z dôvodu výpovede zmluvy prestal po 24.09.2013 poskytovať obslužné činnosti, a teda prestal mu upratovať, prať, žehliť a zabezpečovať financovanie jeho priestorov, ktoré obslužné činnosti bol nútený zabezpečovať vo vlastnej réžii, čím mu v období od 25.09.2013 do 25.12.2014 vznikla škoda v sume 487,20 eura, ktorej zaplata sa v konaní domáhal. Vychádzal pritom z článku 2 zmluvy, podľa ktorého sa žalovaný zaviazal poskytovať žalobcovi obslužné a ďalšie činnosti za úhradu za poskytovanú sociálnu službu v sume 194,46 eura mesačne. Vzhľadom na neplatnosť výpovede zmluvy mal žalobca podľa mienky konajúceho súdu nárok na náhradu nákladov vynaložených na svojpomocné zabezpečovanie obslužných a ďalších činností, okrem iných aj za upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, ktoré služby mu v posudzovanom období mal poskytovať žalovaný, avšak tieto nezabezpečil. Žalobca, i keď v konaní tvrdil, dôkazne nepreukázal, že si tieto služby aj reálne svojpomocne zabezpečoval, že za tieto služby reálne zaplatil a akú sumu. Žalobca v tomto smere totiž konajúcemu súdu predložil len cenníky komerčných čistiarní, ktoré však iba vo všeobecnej rovine preukazovali výšku bežných cien za tieto služby. Žalobca nepreukázal, že si skutočne v posudzovanom období upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva zabezpečoval prostredníctvom konkrétnej komerčnej čistiarne alebo iným spôsobom, a tak vynaložil náklady na tieto služby v určitej výške. Vzhľadom na to, že pri zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka sa vyžaduje splnenie predpokladov, a to porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a zavinenie, mal žalobca nárok na náhradu skutočnej škody zodpovedajúcej náhrade tých nákladov, ktoré skutočne a preukázateľne vynaložil. V tomto smere ho zaťažovala povinnosť predložiť alebo označiť dôkazy na preukázanie vzniku škody, t.j. dôkazné bremeno, ktoré však v konaní neunesol; nebolo pritom povinnosťou súdu prvej inštancie ex offio nahrádzať procesnú aktivitu žalobcu.

6. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie žalobu žalobcu, za súčasnej aplikácie ustanovenia § 420 ods. 1 a § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako nedôvodnú zamietol.

7. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 266 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) tak, že v spore plne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), e), f) a h) C.s.p. a navrhol ho zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Dôvodil, že v danej veci si uplatňuje nárok vyplývajúci zo záväzkového vzťahu s poskytovateľom sociálnej služby, ktorý je subsidiárne regulovaný ustanoveniami Občianskeho zákonníka. V nadväznosti na to poukázal na to, že súd prvej inštancie zaťažil konanie inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne

rozhodnutie, nakoľko neuplatnil postup podľa § 298 C.s.p. Súd prvej inštancie porušil povinnosť rešpektovať nepriamy účinok práva Európskej únie tak, aby zabezpečil účinnú súdnu ochranu práv priznaných podľa úijného právneho poriadku, konkrétne ochranu práv spotrebiteľa. V tejto súvislosti, s poukazom i na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. PL. ÚS 13/2009, uviedol, že činnosť poskytovateľa sociálnych služieb spadá pod článok 2 písm. c) smernice Rady č. 93/13 EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“). Súdny dvor Európskej únie (ďalej len „EÚ“) riešil otázku, či na účely tejto smernice možno za obchodníka považovať i verejnoprávny subjekt, akým v ním skúmanej veci pod č. C-59/12 bola zdravotná poisťovňa. Konštatoval pritom, že do pôsobnosti tejto smernice patrí taký verejnoprávny subjekt, ktorý je poverený úlohou všeobecného záujmu, akou je i správa zákonného systému zdravotného poistenia. Vzhľadom na uvedené žalobca namietal, že „konajúci súd nepostupoval v súlade s ustanovením § 298 ods. 2 C.s.p. vo veci ustanovení o poskytovaní sociálnej služby č. 72/2010 a dotýkajúcej sa plnenia, ktorého nesplnenie zapríčinilo vznik škody“. Zmluva podľa neho obsahuje iba vágne ustanovenie o povinnosti žalovaného poskytovať žalobcovi obslužnú činnosť na základe § 35 ods. 2 písm. a) zákona č. 448/2008 Z.z. v rozsahu podľa domáceho poriadku, bez bližšej kvantifikácie. Konajúci súd v odôvodnení napadnutého rozsudku neuviedol výsledok právneho posúdenia rozsahu plnenia zo zmluvy, ktorého nesplnenie zo strany žalovaného zapríčinilo vznik škody, pričom rovnako opomenul nespornú právnu skutočnosť, a to, že Okresný súd Bratislava IV rozhodol v spore sp. zn. 11C/354/2013 o neplatnosti jednostrannej výpovede zmluvy.

9. V ďalšom žalobca konajúcemu súdu vytýkal, že si voči nemu nesplnil poučovaciu povinnosť podľa § 292 C.s.p. a nevykonával dokazovanie v zmysle § 295 C.s.p. vo vzťahu k tomu, či si skutočne v posudzovanom období zabezpečoval upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva prostredníctvom komerčnej čistiarne alebo iným spôsobom. Žalobca podotkol, že nevyhnutná potreba výmeny šatstva, ako aj osobnej a lôžkovej bielizne je všeobecne známou skutočnosťou, ktorú nie je potrebné dokazovať. V ďalšom bol toho názoru, že dostupnými prostriedkami, a to súpisom šatstva, osobnej a lôžkovej bielizne bežne preberaného za účelom jej čistenia a údržby v časovom intervale zberu, preukázal rozsah plnenia, ktoré mu malo byť poskytnuté zo strany žalovaného, avšak nebolo. Ako spotrebiteľ nemal k dispozícii žiadne daňové doklady vydané dodávateľom služby obstaranej svojpomocne, preukazujúce odplatnosť poskytnutej služby, nakoľko takú povinnosť zákony dodávateľovi pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv na službu neukladajú. Bez ohľadu na uvedené bol však žalobca toho názoru, že bez určenia rozsahu záväzku žalovaného a jeho nesplnenia, nemožno určiť výšku škody na základe „bločkov“, t.j. daňových dokladov, keďže „tieto nenahrádzajú jednoznačnú kvantifikáciu omeškaného zmluvného plnenia žalovaného“. Zdôraznil, že iba na základe určenia rozsahu nesplneného zmluvného záväzku bolo možné preukázať veľkosť spôsobenej ujmy, nakoľko ako oprávnenému mu skutočne patrí len to, čo plnil sám namiesto žalovaného ako povinného. Na uvedenom základe navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

10. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že i keď sa môže javiť, že poskytuje služby, ktoré na podnikateľskom základe poskytujú iné typy subjektov, tzv. neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, opak je pravdou; sám neposkytuje sociálne služby ako obchodnú alebo inú podnikateľskú činnosť, a preto nemôže byť považovaný za dodávateľa v zmysle definície podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ v tomto smere žalobca poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. PL. ÚS 13/2009, mal za to, že tento sa vzťahuje na neverejných poskytovateľov, ktorých činnosť možno považovať za zárobkovú. Je tomu tak z dôvodu, že poskytovanie sociálnych služieb verejným poskytovateľom, najmä ich financovanie je upravené zákonom č. 448/2008 Z.z. zásadne odlišným spôsobom, keď tu platí striktná regulácia a určovanie výšky úhrad za sociálne služby podľa § 71 ods. 1 a ods. 2, § 72 a § 72a citovaného zákona, ktoré vylučujú u verejného poskytovateľa sociálnych služieb tvorbu zisku. Zároveň je obmedzená i možnosť výberu úhrady za poskytované sociálne služby, keď ustanovenie § 72 ods. 8 zákona č. 448/2008 Z.z. ukladá prihliadať aj na majetkové a iné pomery prijímateľov sociálnych služieb. Naproti tomu, na neverejného poskytovateľa sociálnych služieb, ktorý tieto služby uskutočňuje s cieľom dosiahnuť zisk, sa označené obmedzenia v otázkach financovania nevzťahujú. Z týchto dôvodov podľa mienky žalovaného nemožno sociálnu službu poskytovanú verejnými poskytovateľmi považovať za obchodnú alebo inú podnikateľskú činnosť, keďže nie je vykonávaná za účelom dosiahnutia zisku. U verejného poskytovateľa sociálnej služby treba vychádzať primárne z kogentnej právnej úpravy zmluvy o sociálnych službách podľa zákona č. 448/2008 Z.z. a prihliadať na to, že uzatvára len také zmluvy, do ktorých iba preberá kogentné ustanovenia citovaného zákona, bez možnosti ovplyvniť ich obsah, prípadne sa od nich odchýliť.

Vzhľadom na to, že zmluva uzatvorená so žalobcom obsahuje zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné a regulačné ustanovenia vnútroštátneho práva, treba zmluvu vykladať v súlade s článkom 1 ods. 2 smernice tak, že tieto sa na ňu nevzťahujú. Na uvedenom základe považoval žalovaný za neopodstatnené všetky hmotnoprávne a procesnoprávne námietky žalobcu týkajúce sa pochybenia konajúceho súdu pri posudzovaní zmluvného vzťahu medzi stranami sporu.

11. Pokiaľ išlo o predpoklady zodpovednosti za škodu, žalovaný bol toho názoru, že žalobca nebol odkázaný na poskytovanie služieb, v súvislosti s ktorými si uplatnil náhradu škody, nakoľko všetky tieto činnosti zvládal podľa posudku vykonávať sám, pričom nepreukázal ani výšku uplatňovanej škody. Pokiaľ by si žalobca skutočne zabezpečoval služby prostredníctvom komerčnej čistiarne, bol dodávateľ služby povinný vydať mu doklad o úhrade ceny služby, ktorým by žalobca následne preukázal skutočne vynaložené náklady uplatnené titulom náhrady škody. V tomto smere sa stotožnil s konštatovaním konajúceho súdu, že nepostačovali len žalobcom predložené cenníky komerčných čistiarní, ktoré len vo všeobecnej rovine preukazovali bežné ceny za tieto služby. Žalobcu ako nositeľa dôkazného bremena zaťažovala povinnosť preukázať, že vynaložil nejaké náklady na deklarované služby a v akej výške. Súd prvej inštancie pritom žalobcovi poskytol dostatočné poučenia a priestor na predloženie dôkazov, napriek tomu však žalobca žiadne dôkazy nielenže nepredložil, ale ani len neoznačil. Na uvedenom základe mal žalovaný za to, že žalobca v konaní nepreukázal vznik skutočnej škody, ani jej výšku, a teda nepreukázal dôvodnosť uplatneného nároku na náhradu škody. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

12. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 04.09.2019 nesúhlasil s argumentáciou žalovaného ohľadne vylúčenia jeho ochrany ako spotrebiteľa. S poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. PL. ÚS 13/2009 podotkol, že existujú dve skupiny zmlúv, a to uzatvorených na základe zákona č. 448/2008 Z.z. so subsidiaritou podľa Občianskeho zákonníka, rozlišujúcich postavenie verejného poskytovateľa sociálnych služieb vytvárajúceho zisk, a tým, ktorý zisk nevytvára. Považoval za nepochybné, že ochrana spotrebiteľa sa nedotýka zmluvy ako celku, ale len tých častí, ktoré podliehajú subsidiárnemu pôsobeniu ustanovení Občianskeho zákonníka, čo znamená, že obsah plnení podlieha inštitútom občianskeho práva. Pre určenie vzniku a rozsahu škody je potrebné vykonať dokazovanie o rozsahu povinnosti škodcu, tu žalovaného, a rozsahu skutočného plnenia, ktoré však samotná zmluva neobsahuje; vecný rozsah služby v obslužných činnostiach nie je totiž povinnou súčasťou zmluvy kogentne stanovenou v § 74 ods. 7 zákona č. 448/2008 Z.z., a preto „absencia kvantifikácie povinnosti poskytovať obslužné činnosti podľa § 35 ods. 2, písm. a) bod 6. je pod ochranou spotrebiteľského práva“.

13. Žalobca sa tiež nestotožnil s interpretáciou výsledkov posúdenia jeho sociálnej odkázanosti zo strany žalovaného. Sociálny posudok a v ňom priznaný stupeň odkázanosti oprávňuje odkázaného žiadať o sociálnu pomoc poskytovanú viacerými formami, po splnení ďalších podmienok, i v zariadení pre seniorov. Okrem odbornej činnosti v rozsahu zodpovedajúceho stupňu odkázanosti sa pritom povinne poskytujú aj ďalšie obslužné činnosti vymenované v § 35 ods. 2, písm. a) bod 5. až 7 zákona č. 448/2008 Z.z., ktoré sú nevyhnutné pre zachovanie zdravia a života ako takého, ako aj pre zachovanie dôstojnosti života (upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva). Poskytovateľ sociálnej služby sa tak nemôže zbaviť žiadnym spôsobom svojej zákonnej povinnosti poskytnúť obslužnú činnosť a ani predpísať osobitnú úhradu za upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva; vecnými plneniami spojenými s ubytovaním totiž nie sú len dodávky tepla, vody, umelého osvetlenia a elektrickej energie, ale i upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva. Nebolo pritom sporné, že od času podania výpovede zmluvy si žalovaný svoju povinnosť v tomto smere neplnil, a preto si musel všetky obslužné činnosti patriace do obsahu sociálnej služby obstaráť osobitne.

14. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Odvolací súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 25.03.2021 (§ 378 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.).

15. Preskúmaním súdneho spisu, so zohľadnením odvolacej argumentácie žalobcu, sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom sa tento zaoberal posudzovaním dôvodnosti nároku žalobcu na náhradu škody, keď skúmal atribúty zodpovednosti

žalovaného za škodu, dospejúc k následnému správneému záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania vzniku škody a jej výšky.

16. V prvom rade odvolací súd udáva, že sa nestotožnil s námietkou žalobcu, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí opomenul vyhodnotiť existenciu škodnej udalosti (porušenie právnej povinnosti žalovaného), keď sa nezaoberal právnym posúdením rozsahu zmluvného plnenia, ktorého nesplnenie zapríčinilo vznik škody. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je nepochybné, že konajúci súd mal za preukázané splnenie prvého predpokladu zodpovednosti žalovaného za škodu, a to porušenie právnej povinnosti, keď konšatoval, že v dôsledku neplatnosti výpovede zmluvy by mal žalobca nárok na náhradu nákladov vynaložených na svojpomocné zabezpečovanie obslužných a ďalších činností, okrem iných aj za upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, ktoré služby mu v posudzovanom období žalovaný nezabezpečoval, hoci ich podľa zmluvy zabezpečiť mal. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania tak vyhodnotil, že žalovaný mal podľa zmluvy poskytovať žalobcovi dojednané obslužné služby, ktoré mu však v uplatnenom období od 25.09.2013 do 25.12.2014 neposkytoval (viď bod 26.), čo implicitne obsahuje konštatovanie porušenia právnej povinnosti žalovaného poskytovať žalobcovi obslužné služby, a to v rozsahu upratovania, prania, žehlenia a údržby bielizne a šatstva. Je pritom evidentné, že tieto služby boli predmetom záväzku žalovaného podľa zmluvy, keď tvorili rozsah dojednaného obsahu predmetu zmluvy (viď článok 2 zmluvy). Nebola potom na mieste námietka žalobcu, že súd prvej inštancie nezistil rozsah plnenia zo zmluvy, ktorého nesplnenie viedlo k tvrdenému vzniku škody. Súd prvej inštancie pri ustálení svojho záveru pritom nepochybné vychádzal i z obsahu rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 13.09.2017, č.k. 11C/354/2013-339, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29.05.2018, sp. zn. 5Co/49/2018, právoplatným dňa 06.07.2018, ktorým súdy určili neplatnosť výpovede zmluvy danej žalobcovi zo strany žalovaného, v príčinnej súvislosti s ktorou žalovaný prestal poskytovať žalobcovi dojednané služby a žiadal o jeho vypratanie.

17. Odvolací súd nemohol priznať úspech ani ďalšej odvolacej argumentácii žalobcu, ktorou odôvodňoval svoje postavenie v spore ako spotrebiteľa a následne súdu prvej inštancie vytýkal nedodržanie postupu podľa § 292 a § 295 C.s.p., resp. podľa § 298 C.s.p.

18. Podľa § 290 C.s.p. spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

19. Ako vyplýva z vyššie uvedenej definície, za spotrebiteľský spor treba považovať spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou, pričom podľa ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka je spotrebiteľskou zmluvou každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je pritom osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka), kým spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka). Spotrebiteľskou zmluvou je teda akýkoľvek dvojstranný právny úkon, ktorý napĺňa materiálny znak, ktorým je, že ju uzatvára dodávateľ a spotrebiteľ.

20. Vychádzajúc z vyššie uvedeného bolo pre účely zistenia, či ide o spotrebiteľský spor rozhodujúce posúdenie charakteru zmluvy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, konkrétne, či táto spadá do kategórie spotrebiteľských zmlúv, čo predpokladalo zistenie, či pri jej uzatváraní a plnení vystupoval žalovaný ako dodávateľ; je zrejmé, že žalobcovi by prináležalo postavenie spotrebiteľa, nakoľko ide o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Posúdiac postavenie žalovaného pri uzatváraní a plnení zmluvy je odvolací súd toho názoru, že žalovaný definíciu dodávateľa podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ani podľa článku 2 písm. c) smernice, ktorá je obdobná tej v citovanom ustanovení Občianskeho zákonníka, nespĺňa. V konaní nebolo sporné, že žalovaný bol zriadený Hlavným mestom Slovenskej republiky Bratislava na účely poskytovania sociálnych služieb; ide teda o právnickú osobu, ktorá má povahu verejnoprávneho subjektu zriadeného obcou, ktorej predmetom činnosti je poskytovanie sociálnych služieb podľa § 2 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z.z. Žiadnu z činností vykonávaných žalovaným, a už vôbec nie poskytovanie

sociálnej služby žalobcovi na základe zmluvy, nemožno považovať za výkon obchodnej, či inej podnikateľskej činnosti, resp. za akúkoľvek komerčnú aktivitu. Navyiac, služby dodávané žalovaným ako verejným poskytovateľom sociálnych služieb (§ 3 ods. 3 zákona č. 448/2008 Z.z.), podliehajú regulácii ustanoveniami zákona č. 448/2008 Z.z. Za tohto stavu, keď žalovaný nespĺňa definíciu dodávateľa, nemožno ani zmluvu uzavretú medzi stranami sporu považovať za spotrebiteľskú; navyiac, táto obsahuje zmluvné dojednania, ktoré odrážajú záväzné zákonné a regulačné ustanovenia, a preto tieto nepodliehajú ustanoveniam smernice (článok 1, bod. 2 smernice), ako nesprávne namietal žalobca.

22. Z vyššie uvedeného dôvodu považoval odvolací súd za právne bezvýznamnú argumentáciu žalobcu, ktorou poukazoval na podľa neho neprijateľné ustanovenia zmluvy v zmysle predpisov spotrebiteľského práva a vo väzbe na nich mu vytýkal, že nepostupoval podľa § 298 C.s.p., nespĺnil si poučovaciu povinnosť podľa § 292 C.s.p. (ktorú konajúci súd v konečnom dôsledku realizoval zaslaním procesného poučenia žalobcovi pri predvolaní na pojednávanie na čl. 40 - pozn. odvolacieho súdu) a neuplatnil postup podľa § 295 C.s.p.

23. Pokiaľ ide o rozhodnutie Súdneho dvora EÚ, na ktoré poukázal žalobca vo svojom odvolaní (C-59/12), odvolací súd ním nie je viazaný, nakoľko tento primárne pojednáva o obchodných praktikách verejnoprávneho subjektu voči spotrebiteľom, čo zahŕňa akékoľvek konanie, opomenutie, spôsob správania alebo vyjadrenie, obchodnú komunikáciu, vrátane reklamy a marketingu obchodníka, priamo spojené s podporou, predajom alebo dodávkou produktov spotrebiteľom; žalovaný takú činnosť neuskutočňuje. Rovnako nepovažoval odvolací súd za dôvodné odvolávanie sa žalobcu na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. PL. ÚS 13/2009, ktorý sa primárne zaoberal posúdením súladu ustanovenia § 8 ods. 2 písm. d) v časti „ak obec nemôže poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby podľa písmen a) až c)“ a § 8 ods. 3 písm. d) v časti „ak vyšší územný celok nemôže poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby podľa písmen a) až c)“ zákona č. 448/2008 Z.z. s článkom 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s článkom 13 ods. 4 a článkom 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, dospejúc k záveru, že predmetnými ustanoveniami došlo k neprimeranému obmedzeniu prístupu neverejných poskytovateľov sociálnej služby k hlavnému predmetu ich hospodárskej činnosti (poskytovaniu sociálnych služieb), ktoré svojimi dôsledkami zasahuje do podstaty ich práva na podnikanie, resp. práva na uskutočňovanie inej zárobkovej činnosti, pričom ide o také obmedzenie práva na podnikanie, resp. práva uskutočňovať inú zárobkovú činnosť, ktoré nie je ospravedliteľné žiadnym legitímnym cieľom. Zároveň konštatoval, že tým došlo reálne k vyčleneniu skupiny neverejných poskytovateľov sociálnej služby v súvislosti s výkonom ich základného práva na podnikanie a uskutočňovanie inej zárobkovej činnosti oproti iným - verejným poskytovateľom sociálnej služby pri prístupe k hlavnému predmetu ich hospodárskej činnosti, ktorým je poskytovanie sociálnej služby, ktoré predstavuje neprípustný diskriminačný dôvod v zmysle článku 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

24. Pokiaľ ide o ďalšiu námietku žalobcu ohľadne preukázania v poradí druhého predpokladu zodpovednosti za škodu, a to vzniku samotnej škody a jej výšky, odvolací súd v prvom rade udáva, že i keď žalobca skutkovo vymedzil škodu ako nedostatok poskytovania obslužných služieb podľa zmluvy, čo okrem prania, žehlenia, údržby bielizne a šatstva, malo zahŕňať aj upratovanie, napokon túto špecifikoval len číselným vyjadrením služieb za čistenie, pranie a žehlenie bielizne za jeden kalendárny mesiac (t.j. bez služby upratovania), ktoré si mal zabezpečovať cestou komerčných subjektov; z takto vymedzenej špecifikácie konajúci súd následne vychádzal, s prijatím správneho záveru o nepreukázaní uplatnenej škody.

25. Odvolací súd sa stotožnil s názorom konajúceho súdu, že na preukázanie existencie škody nepostačoval len všeobecný odkaz žalobcu na potrebu výmeny a prania osobnej a posteľnej bielizne ako všeobecne známej skutočnosti; žalobca sa totiž v konaní domáhal konkrétneho nároku v spojení s konkrétnym porušením povinnosti žalovaného, a preto bol povinný tento i v potrebnej miere preukázať. Odvolací súd v zhode s konajúcim súdom udáva, že žalobcu zaťažovalo dôkazné bremeno preukázania, že ním vymedzené služby si zabezpečoval prostredníctvom tretieho subjektu - čistiarne a na tieto služby vynakladal finančné prostriedky v uplatňovanej sume 487,20 eura, t.j. že sa mu o túto sumu zmenšil jeho majetok. Tieto okolnosti žalobca však v konaní nepreukázal. Uvedené nemožno pritom vyvodit' z tabuľky a všeobecného cenníka poskytovateľov čistiarenských služieb, ktoré založil žalobca do súdneho spisu. Na splnenie tejto povinnosti pritom mohol žalobca využiť jemu dostupné prostriedky, vrátane tzv. bločkov, na ktoré napokon sám poukázal na pojednávaní súdu dňa 19.11.2018, s príslubom, že ich založí do

súdneho spisu. Žalobca však v tomto smere ostal pasívny, a tak neuniesol svoje tvrdenie o zmenšení jeho majetku o sumu 487,20 eura, ktorú mal vynaložiť na účely prania, čistenia a žehlenia osobnej a posteľnej bielizne. Neuniesol tak dôkazné bremeno preukázania vzniku škody a jej výšky.

26. So zreteľom na vyššie uvedené a jeho sumarizáciou dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie zistil v miere potrebnej skutkový stav vecí, tento i správne právne posúdil dospejúc k záveru, že žalobca nepreukázal existenciu všetkých atribútov zodpovednosti žalovaného za škodu, keď neosvedčil predpoklad vzniku škody. Vzhľadom na túto skutočnosť už nebolo potrebné sa ďalej zaoberať existenciou ďalších podmienok zodpovednosti, a to príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a škodou, nakoľko pre vyvodenie zodpovednosti žalovaného za škodu je nevyhnutné kumulatívne splnenie všetkých predpokladov.

27. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené uzatvára, že žalobcom v odvolaní uvádzané tvrdenia nepovažoval za také, ktoré by svojou relevanciou boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia, a preto rozhodol tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 C.s.p.

28. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci úspech, priznal proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

29. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).